

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Verduurzamen doe je samen!

Subsidiemogelijkheden voor isolerende maatregelen en (hybride) warmtepompen

Renovatievakbeurs – 17 – 19 mei 2022

Peter Banninga
Maarten Deckers
Tom van Aalten

Programma

1. Aanleiding en doel
2. Overzicht subsidieregelingen voor het verduurzamen van woningen
 - a) Investeringssubsidie duurzame energie en energiebesparing (ISDE)
 - b) Subsidie energiebesparing eigen huis (SEEH)
 - c) Subsidieregeling verduurzaming en onderhoud huurwoningen (SVOH)
3. Het aanvraagproces
4. Een snelle afhandeling van de aanvraag; wat helpt!
5. Afronding

Aanleiding en doel

Aanleiding

- Klimaatakkoord
- Coalitieakkoord 2021 – 2025
 - Nationaal Isolatie Programma
 - Stimuleren (hybride) warmtepompen

Doel

- Versnellen verduurzaming gebouwde omgeving
- Het ondersteunen van (extra) investeringen

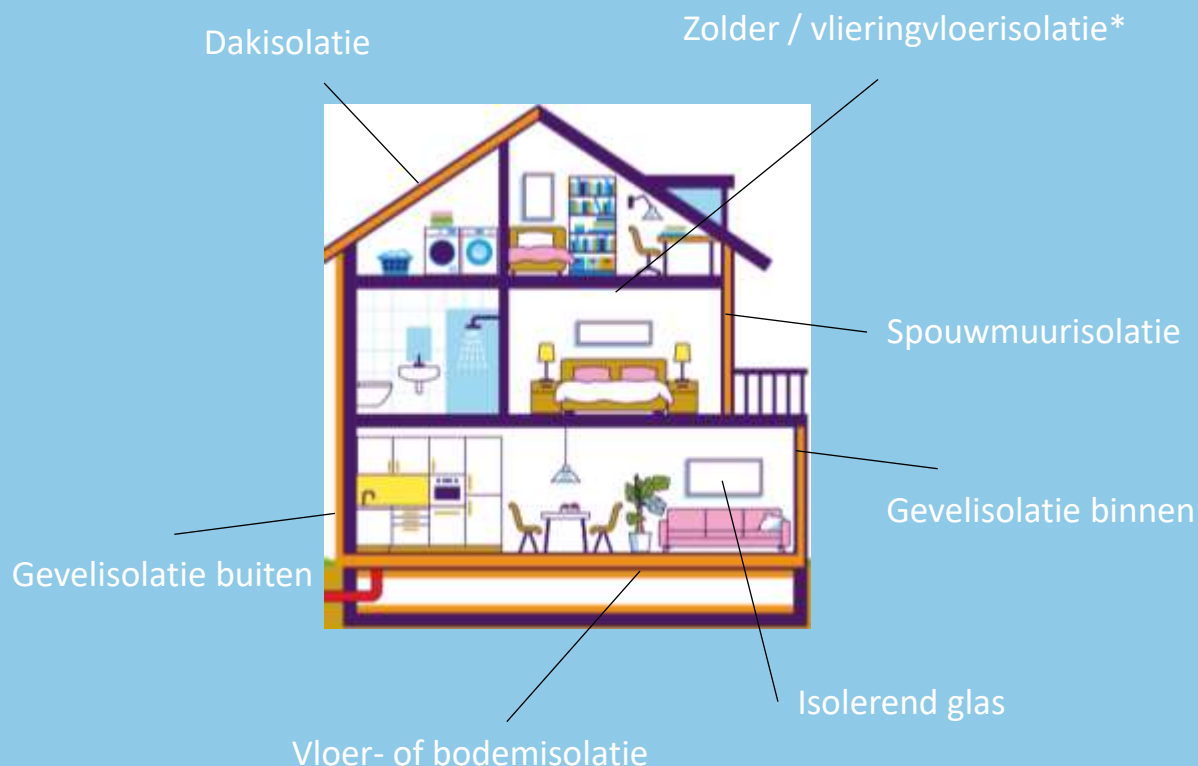

Overzicht subsidieregelingen met isolerende maatregelen en (hybride) warmtepompen voor woningen en gebouwen

Regeling	Looptijd	Budget	Doelgroep
ISDE	1 jan. 2021 - 31 dec. 2029	€ 228 miljoen/jaar tot en met 2024 daarna € 100 miljoen/jaar	Eigenaar-bewoner
SEEH	1 jan. 2021 - 31 dec. 2022	€ 31,5 miljoen voor looptijd	VvE's
SVOH	1 april 2022 - 31 dec. 2025	€ 152 miljoen voor looptijd	Particuliere verhuur

ISDE maatregelen voor eigenaar bewoner

* Zolder/vlieringsvloerisolatie komt alleen in aanmerking als de zolder/vliering onverwarmd is

Typen isolatiemaatregelen

- Spouwmuurisolatie
- Gevelisolatie
- Dakisolatie / zolder- vlieringsvloer*
- Vloer- of bodemisolatie
- Isolierend glas

Overige maatregelen

- (Hybride) Warmtepomp
- Zonneboilersysteem
- Warmtenetaansluiting

Belangrijkste kenmerken ISDE

- Meetregelenlijsten
- Isoleren van de bestaande thermische schil van een koopwoning
- Eigenaar-bewoners (na uitvoering aanvragen)
- 2 typen isolatiemaatregelen of 1 isolatiemaatregel i.c.m. WP of ZB of aansluiting warmtenet
- Aanbrengen door bouwbedrijf
- Doe-het-zelfer komt niet in aanmerking
- Eis m.b.t. isolatiewaarde Rd- of U-waarde per type maatregel
- Voldoen aan de minimale vereiste m² per type maatregel

Isolatiemaatregelen - ISDE

Energiebesparende maatregel	Kwaliteit maatregelen	Minimale hoeveelheid (m ²)	Maximale hoeveelheid (m ²)	Subsidie (euro's/m ²) Indien aangebracht na 1-1-2022
Spouwmuurisolatie	Minimale R _d -waarde van 1,1 m ² K/W	10	170	€ 8
Gevelisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	10	170	€ 38
Dakisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	20	200	€ 30
(of) Zolder- of vlieringvloerisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	20	130	€ 8
Vloerisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	20	130	€ 11
(of) Bodemisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	20	130	€ 6
HR++-glas	Maximale U-waarde van 1,2 W/m ² K	8	45	€ 53
Deur (in thermische schil)	Maximale U _d -waarde van 1,5 W/m ² K	-	-	€ 53
Paneel in kozijn	Maximale U _p -waarde van 1,2 W/m ² K	-	-	€ 23
Triple glas + isolerend kozijn (U ≤ 1,5 W/m²K)	Maximale U-waarde van 0,7 W/m ² K	8	45	€ 150
Deur (in thermische schil)	Maximale U _d -waarde van 1,0 W/m ² K	-	-	€ 150
Paneel in kozijn	Maximale U _p -waarde van 0,7 W/m ² K	-	-	€ 115

Maatregelenlijsten en meldcodes

Productie van duurzame energie:

- Warmtepompen
- Zonneboilers

Meldingsverzoek:

- een productkaart
- de technische specificaties van het apparaat
- het etiket

Energiebesparende maatregelen:

- Isolatiematerialen
- Isolierend glas

Meldingsverzoek:

- prestatieverklaring of kwaliteitsverklaring, zoals bedoeld in artikel 1.8 van het Bouwbesluit 2012
- de onderbouwing van de opgegeven isolatiewaarden, Lambdawaarde (λ), Rd-waarde (m^2K/W) en eventueel gebruikte blaasmiddel
- de onderbouwing van de opgegeven hoogrendementsglaswaarden, voor U-waarde ($W/(m^2K)$), afhankelijk van categorie uitgedrukt in Ug, Up, Uf of Ud

Link om meldingsverzoeken in te dienen:

[ISDE: Leveranciers, fabrikanten, bouwinstallatiebedrijven en installatiebedrijven | RVO.nl](#)
[| Rijksdienst](#)

Maatregelenlijsten en meldcodes

Vloerisolatie								
Meldcode	Merk	Producttype of productnaam	Categorie	Materiaal soort	Minimale Rd waarde (m²K/W)	Minimale dikte (mm)	Indicatief subsidiebedrag / m² uitvoeringsdatum vóór 1-1-2022	Indicatief subsidiebedrag / m² uitvoeringsdatum per 1-1-2022
KA20383	Abriso-Jiffy	Styrisol -vloerisolatie	Vloerisolatie	EPS (Geëxpandeerde polystyreen)	3,5	125	€ 7,00	€ 11,00
KA18379	AddGreen Insulation	AddGreen isoparels (in zakken geblazen, Miofol 170AG)	Vloerisolatie	Combinatie	3,5	130	€ 7,00	€ 11,00
KA18432	Airflex	Airflex Expert 70-vloerisolatie	Vloerisolatie	Reflecterende folie	3,5	70	€ 7,00	€ 11,00
KA18706	BZW Holland	ATI PRO BARDAGE -vloer	Vloerisolatie	Reflecterende folie	3,5	80	€ 7,00	€ 11,00
KA18573	Basf	Elastopor H 1701/21 -vloer	Vloerisolatie	PUR (Polyurethaan)	3,5	135	€ 7,00	€ 11,00
KA18572	Basf	Elastospray LWP 1672/1/l -vloer	Vloerisolatie	PUR (Polyurethaan)	3,5	95	€ 7,00	€ 11,00
KA20313	Basf	Styrodur 3000 CS -vloerisolatie	Vloerisolatie	XPS (Geëxtrudeerde polystyreen)	3,5	120	€ 7,00	€ 11,00
KA18414	Bluedec	Bluedec - vloerisolatie	Vloerisolatie	Overige	3,5	50	€ 7,00	€ 11,00
KA18140	Comfort Company	Gebonden polystyreen parels (grijs)-vloerisolatie	Vloerisolatie	EPS (Geëxpandeerde polystyreen)	3,5	150	€ 7,00	€ 11,00
KA18435	Compofloor	Compofloor prefab renovatievloer met EPS vulling	Vloerisolatie	EPS (Geëxpandeerde polystyreen)	3,5	180	€ 7,00	€ 11,00
KA20094	DOBRY EKO VILLA	CELLULOSE DOBRY EKO VILLA -vloerisolatie	Vloerisolatie	LFCI (Cellulose)	3,5	130	€ 7,00	€ 11,00

Lucht/water-warmtepompen ≤ 70 kW thermisch aansluitvermogen						
Meldcode	Merk	Type	Vermogen [kW]	Indicatief subsidiebedrag installatiedatum vóór 1-1-2022	Indicatief subsidiebedrag installatiedatum per 1-1-2022	
KA01263	Alpha Innotec	LWD 9050A-HMD 2	13	€ 2.600	€ 3.900	
KA01264	Alpha Innotec	LWD 9070A-HMD 2	15	€ 2.800	€ 4.200	
KA01265	Alpha Innotec	LWD 9090A-HMD 2	16	€ 2.900	€ 4.350	
KA01266	Alpha Innotec	LWD 90A-HMD 1	8	€ 2.100	€ 3.150	
KA01267	Alpha Innotec	LWD 90A-HTD	8	€ 2.100	€ 3.150	
KA01268	Alpha Innotec	LW 160 H-AV-LUX 2.1	12	€ 2.500	€ 3.750	
KA01297	Alpha Innotec	BWP 307	0	€ 500	€ 500	
KA01298	Alpha Innotec	BWP 307S	0	€ 500	€ 500	
KA01825	Alpha Innotec	LWD 70A/RX-HTD	7	€ 2.000	€ 3.000	
KA01826	Alpha Innotec	BWP 100	0	€ 500	€ 500	

SEEH maatregelen

Typen isolatiemaatregelen

- Spouwmuurisolatie
- Gevelisolatie
- Dakisolatie / zolder- vleringsvloer*
- Vloer- of bodemisolatie
- Isolierend glas

Aanvullende maatregelen

- Isolerende deur
- Ventilatie systeem
- Waterzijdig inregelen verwarmingssysteem
- Energydisplay / slimme thermostaat
- Zeer energiezuinig pakket
 - Isolatiemaatregelen
 - Ventilatie
 - Luchtdichtheid

Overige belangrijke kenmerken

- Isoleren van de bestaande thermische schil van een VvE-gebouw (vóór uitvoering aanvragen)
- 2 energiebesparende maatregelen en optioneel evt. aanvullende energiebesparende maatregelen
- Bonus voor toepassen Zeer Energiezuinig Pakket/Qv10 test
- Aanbrengen door bouwbedrijf
- Doe-het-zelfer komt niet in aanmerking
- Eis m.b.t. isolatiewaarde Rd- of U-waarde per type maatregel
- Voldoen aan de minimale vereiste m² per type maatregel

Dakisolatie

Zolder / vleringsvloerisolatie*

Spouwmuurisolatie

Gevelisolatie binnen

Gevelisolatie buiten

Isolierend glas

Vloer- of bodemisolatie

* Zolder/vleringsvloerisolatie komt alleen in aanmerking als de zolder/vliering onverwarmd is

Subsidiebedragen isolatie maatregelen

Energiebesparende maatregel	Kwaliteit maatregelen	Minimale hoeveelheid (m ²)	Subsidie (euro's/m ²)
Spouwmuurisolatie	Minimale R _d -waarde van 1,1 m ² K/W	13	€ 8
Gevelisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	13	€ 38
Dakisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	Minimaal 70 % van gehele dak	€ 30
Zolder- of vlieringvloerisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	Minimaal 70 % van gehele zoldervloer	€ 8
Vloerisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	Minimaal 70 % van gehele vloer	€ 11
Bodemisolatie	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	Minimaal 70 % van gehele vloer	€ 6
Vloer en bodem	Minimale R _d -waarde van 3,5 m ² K/W	Minimaal 70 % van gehele vloer	€ 6
HR++-glas	Maximale U-waarde van 1,2 W/m ² K	8	€ 53
Triple glas + isolerend kozijn (U ≤ 1,5 W/m²K)	Maximale U-waarde van 0,7 W/m ² K	8	€ 150

Subsidiebedragen zeer energiezuinig pakket

SEEH specifiek		Kwaliteit maatregelen	Subsidie (euro's/m ²)
<i>Zeer energiezuinig pakket alle maatregelen + Luchtdichtheid Qv10-test ≤ 0,4 gerealiseerd</i>			extra subsidie van € 4.000 per woning
Dakisolatie		ten minste Rc 6,5 [m ² K/W]	€ 30
Gevelisolatie		ten minste Rc 5,0 [m ² K/W]	€ 38
Vloerisolatie		ten minste Rc 4,0 [m ² K/W]	€ 11
Triple glasisolatie		ten hoogste U 0,7 [W/m ² K]	€ 150
Kozijnen en deuren in de gevel		ten hoogste U 1,5 [W/m ² K]	€ 120
<i>Ventilatie</i>			
Eerste keer aanleggen CO ₂ -gestuurd ventilatiesysteem			30 % met een maximum van € 1.200 per woning.
Eerste keer aanleggen gebalanceerd ventilatiesysteem met wtw	Plus eventueel aanvullende energiebesparende maatregelen (douche(bak) wtw / waterzijdig inr)	Rendement wtw van minimaal 90%	30 % met een maximum van € 1.200 per woning.
<i>LUCHTDICHTHEID</i>			
Qv10-test uitvoeren en rapportage opmaken		Qv10 ≤ 0,4 gerealiseerd	

SVOH maatregelen

Typen isolatiemaatregelen

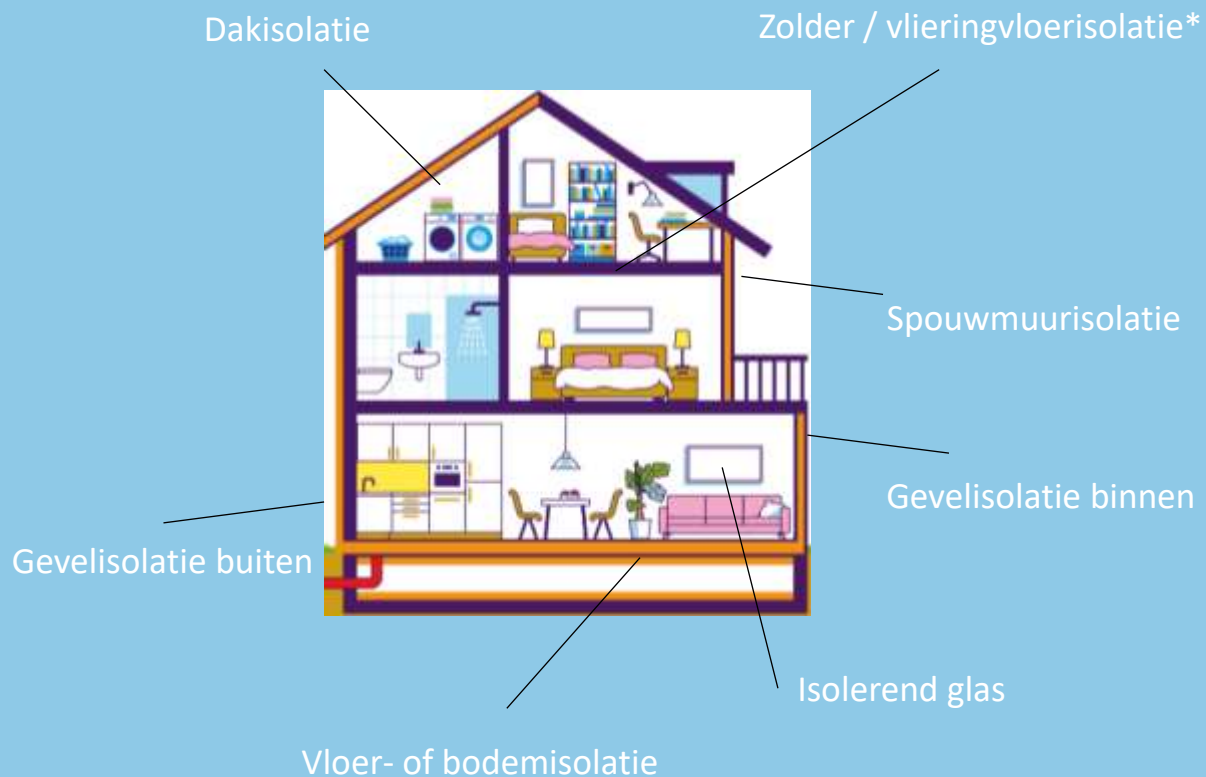
- Spouwmuurisolatie
- Gevelisolatie
- Dakisolatie*
- Vloer- of bodemisolatie
- Isolierend glas

Onderhoud

- Plaatsen van nieuwe buitenkozijnen ramen/deuren
- Vervangen van een ventilatie box

Overige belangrijke kenmerken

- Isoleren van de bestaande thermische schil en onderhoud bij gereguleerde huurwoningen (gelimiteerd aantal)
- Bij minder dan € 125.000 achteraf en bij € 125.000 of meer vóór uitvoering aanvragen
- Maximaal € 6.000 euro per woning
- Energieadvies uitsluitend i.c.m. uitvoeren van 2 maatregelen
- Energiezuinig ventilatiesysteem als basismaatregel
- Uitvoeren van minimaal 2 maatregelen
- Aanbrengen door bouwbedrijf
- Doe-het-zelfer komt niet in aanmerking
- Eis m.b.t. isolatiewaarde Rd- of U-waarde per type maatregel
- Voldoen aan de minimale vereiste m² per type maatregel

* Zolder/vleringsvloerisolatie komt alleen in aanmerking als de zolder/vliering onverwarmd is

* Zolder/vleringsvloerisolatie komt alleen in aanmerking als de zolder/vliering onverwarmd is

Subsidieregeling verduurzaming en onderhoud huurwoningen (SVOH)

Isolatiemaatregel		Minimale isolatiewaarde	Minimale isolatie oppervlakte per woning (in m ²)	Subsidie per m ² of woning
Spouwmuurisolatie		$R_d \geq 1,1$	10	€ 8
Gevelisolatie (binnen of buiten)		$R_d \geq 3,5$	10	€ 38
Dakisolatie	Dakisolatie	$R_d \geq 3,5$	20	€ 30
	Zolder-/vlieringisolatie	$R_d \geq 3,5$	20	€ 8
Vloerisolatie		$R_d \geq 3,5$	20	€ 11
Bodemisolatie		$R_d \geq 3,5$	20	€ 6
Isolerend glas	HR++glas	$U_g \leq 1,2$	8	€ 53
	Isolerende deur	$U_d \leq 1,5$		€ 53
	Triple glas i.c.m. isolerend kozijn	$U_g \leq 0,7$ voor triple-glas en voor het isolerend kozijn $U_k \leq 1,5$		€ 150
	Isolerende deur	$U_d \leq 1,0$		€ 150
Energiezuinig ventilatiesysteem	CO ₂ -gestuurde ventilatie			30 % met een maximum van € 1.200
	Balansventilatie met warmteterugwinning	Met een rendement van ten minste 90%		30 % met een maximum van € 1.200

Subsidieregeling verduurzaming en onderhoud huurwoningen (SVOH)

Onderhoudsmaatregel		Subsidie
Nieuw buitenkozijn van een deur of raam (met uitzondering bij de toepassing van triple glas)		€ 75 per m ²
Vervangen van een ventilatiebox		€ 150 per woning

Het aanvraagproces

wat is van belang voor een aanvrager

- E-loket
- DigiD / E-herkenning
- Minimaal 2 maatregelen isolerende maatregelen, voor de ISDE evt. gecombineerd met een andere maatregel
- Complete bewijslast
- Factuur en betaalbewijs, denk aan:
 - omschrijving van het product met merk en type en de meldcode;
 - Vermelding van het netto (glas)oppervlakte;
 - Dikte en isolatiewaarde (Rd of U waarde);
 - Kozijnstaat indien van toepassing;
 - Een foto van de uitvoering en bij voorkeur ook van de glassticker of etiket.

Een snelle afhandeling van de aanvraag, wat helpt?

- Vermelding van uw producten op de meldcodelijst
- Complete vermelding van de investering op de factuur; [denk ook aan een vermelding van de meldcode](#)
- Ondersteun de factuur met een glasstaat
- Maak foto's tijdens de uitvoering van energiebesparende isolatiemaatregelen
- Voorkom en behoed aanvragers voor het maken van fouten en onjuiste verwachtingen
 - Bestaande thermische schil
 - Vervangen van het netto glasoppervlak
 - Bij triple-glas **moet** er een nieuw isolerend kozijn worden toegepast (U_f ten hoogste van $1,5 \text{ W/m}^2\text{K}$)

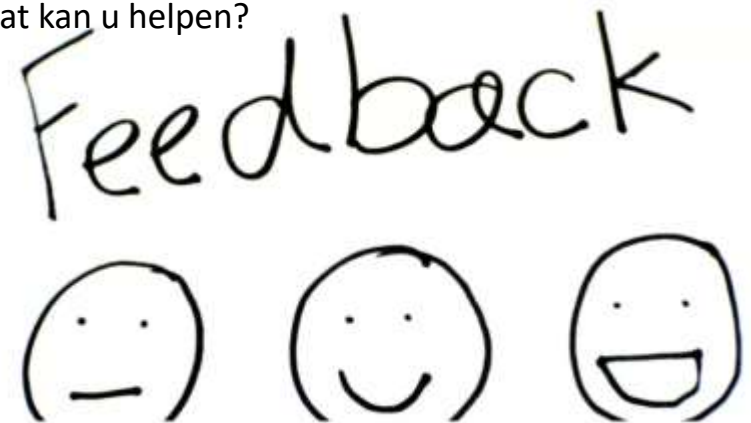
Afronding

Laatste ontwikkelingen

- Vanaf begin 2022 zijn de subsidiebedragen verhoogd
- In NIP is aangegeven dat er vanaf 2023 ook subsidie kan worden aangevraagd voor één isolatiemaatregel
- Voor alle regelingen, voor eigenaar bewoners en VVE's is het nationaal warmtefonds beschikbaar
- DUMAVA (sport) / opent in het najaar [Investeringssubsidie duurzaam maatschappelijk vastgoed \(DUMAVA\) \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nieuws/2022/10/14/investeringsubsidie-duurzaam-maatschappelijk-vastgoed-dumava)
- SVM (MKB) recent geopend [Subsidieregeling Verduurzaming MKB \(SVM\) \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/nieuws/2022/10/14/subsidieregeling-verduurzaming-mkb-svm)

Feedback

- Heeft u nog vragen?
 - **Hal 6 stand D046**
- Wat kan u helpen?

ISDE | SEEH | SVOH

Verduurzamen doe je samen

Dit is een publicatie van: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Hanzelaan 310 | 8017 JK Zwolle Postbus 10073 | 8000 GB Zwolle T +31 (0) 88 042 42 42 F +31 (0) 88 602 90 23 E klantcontact@rvo.nl www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Hoewel deze publicatie met de grootst mogelijke zorg is samengesteld kan Rijksdienst voor Ondernemend Nederland geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor eventuele fouten. Bij publicaties van Rijksdienst voor Ondernemend Nederland die informeren over subsidieregelingen geldt dat de beoordeling van subsidieaanvragen uitsluitend plaatsvindt aan de hand van de officiële publicatie van het besluit in de Staatscourant.

Contact

I: www.rvo.nl/isde

www.rvo.nl/seeh

www.rvo.nl/svoh

E: dew@rvo.nl

eb@rvo.nl

T: 088 042 42 42

Uw materialen en apparaten op de maatregelenlijst ga naar →

<https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/isde/leveranciers>